

RODITELJI U DJEČJEM VRTIĆU – VRTIĆ OBITELJSKI CENTAR

„Roditelji u dječjem vrtiću – vrtić obiteljski centar“ je moto pod kojim u našem vrtiću nastojimo u praksi oživotvoriti koncept partnerstva s roditeljima. Polazeći od stava da kvaliteta suradnje/partnerstva s roditeljima ovisi o otvorenosti vrtića kao institucije i osviještenosti i spremnosti svakog pojedinca da gradi partnerske odnose s roditeljima, nastojimo roditeljima osigurati mnogobrojne, raznovrsne i zanimljive prilike za aktivno sudjelovanje u vrtićkom životu od planiranja i programiranja odgojno-obrazovnog rada, realizacije pojedinih aktivnosti sa djecom do vrednovanja postignuća i opće kvalitete rada vrtića. Naš model temelji se na ravnopravnoj, otvorenoj i odgovornoj komunikaciji i interakciji roditelja i odgojiteljica i visokoj razini međusobnog povjerenja, uvažavanja i spremnosti na zajedničko djelovanje usmjerene na dobrobit djeteta, roditelja i odgojiteljica.

Osnove ideje i polazišta:

Roditelji su prvi i prirodni odgojitelji svog djeteta i imaju pravo na informiranost, uključenost u život i odgoj njihova djeteta u institucionalnom kontekstu. Roditelji imaju velike osobne, profesionalne, životne potencijale kojima mogu obogatiti odgojni proces u različitim aspektima. Roditelji imaju pravo na pomoć, a vrtić obvezu pružanja podrške u ostvarenju odgovornog roditeljstva. Vrtić može biti poželjno mjesto zanimljivih susreta, ugodnih doživljaja i zabavnih druženja djece, roditelja i odgojitelja.

Strategija djelovanja – prijelaz s deklarativne na praktičnu razinu temelji se na promišljanju i primjeni onih komunikacijskih, organizacijskih i sadržajnih modela koji roditeljima eksplicite poručuju da su dobrodošli u vrtić i uvaženi od strane zaposlenika, koji demonstriraju ravnopravnu komunikaciju i interakciju djece, roditelja i odgojiteljica i koji su usmjereni na dobrobit svih sudionika procesa.

Razvoj roditeljske sigurnosti i povjerenja u vrtić

Prvi susret roditelja s vrtićem i prva impresija vrtićkog života imaju veliko značenje u prevladavanju roditeljske nesigurnosti i straha zbog odvajanja od djeteta i povjeravanja na skrb nepoznatim ljudima pa naša nastojanja idu u prilog tome da prvi susret bude ozračen toplinom i vedrinom. Ljetna igraonica za novoupisanu djecu i roditelje održava se nekoliko dana tijekom ljeta, na dvorištu vrtića, u spontanoj igri djece, roditelja i odgojitelja i omogućuje roditeljima da na neposredan i zabavan način iskuse kako će djeci biti u vrtiću. Na prvom sastanku roditeljima novoupisane djece uručuju se pisma koja su napisali predškolci za mališane, svoje nasljednike u vrtiću. Ta pisma, puna toplih riječi i veselih crteža, pomažu roditeljima u prevladavanju strepnje što njihovo dijete očekuje u novoj sredini. Roditeljima se prikazuje i film “Priča o vrtiću“ koji na topao i vedar način prikazuje kako izgleda jedan dan u vrtiću.

Podržavanje osjećaja pripadnosti i zajedništva i podržavanje aktivne uključenosti roditelja u odgojni proces

Odgojiteljice nastoje ostvariti dobru osobnu komunikaciju i suradnju sa svakim roditeljem ponaosob te organiziraju različita društveno-zabavna i športsko-rekreativna događanja kojima nastoje povezati djecu i roditelje cijele skupine na zanimljiv i zabavan način: igraonice, radionice, druženja i slavlja djece i roditelja, kazališne predstave roditelja za djecu, zajednički izleti u prirodu... U neformalnoj, opuštenoj atmosferi djeca, odgojiteljice i roditelji imaju priliku zadovoljiti svoje potrebe za slobodom, pripadanjem, zabavom i moći. Povremeno se na nivou vrtića organiziraju zajedničke radne akcije roditelja, djece i zaposlenika kojima se poboljšavaju uvjeti boravka djece u vrtiću i edukativno-ekološke akcije koje doprinose rješavanju aktualnih problema u neposrednom okolišu. Šaljive športske igre djece i roditelja je tradicionalno događanje krajem pedagoške godine u

kojem se djeca i roditelji svih skupina natječu u nizu šaljivih kostimiranih igara određene tematike. Obiteljski dani u vrtiću su interaktivne igraonice sa zanimljivim igrama i aktivnostima koje pripremaju djeca sa svojim roditeljima i one podupiru afirmaciju djece u skupini i prezentaciju autentičnosti obiteljskog konteksta. Odgojiteljice stvaraju osobno i socijalno potkrepljujuće situacije koje potiču roditelje da aktivno participiraju u odgojno-obrazovnom procesu, od pripreme kontekstualnih uvjeta i spontane igre s djecom do ciljanih aktivnosti s djecom u i van vrtića.

Poticanje roditeljskog sudjelovanja u kreiranju vrtićkog kurikuluma i vrednovanju postignuća

Na početku godine roditeljima se nudi inicijalni projekcijski upitnik u kojem izražavaju svoje želje, očekivanja, ideje, prijedloge, sugestije... koji se koriste u strukturiranju godišnjeg plana i programa rada vrtića i pomažu primjerenijem, svrsishodnijem i uspješnijem organiziranju, programiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnog rada s djecom. Na kraju pedagoške godine roditeljima se nudi finalni evaluacijski upitnik za procjenu kvalitete rada vrtića u petnaest kategorija odgojnog procesa. Ovaj upitnik je oblik vanjskog vrednovanja koji pokazuje zadovoljstvo roditelja pruženom uslugom vrtića, pomaže identificiranju eventualnih problema i deficita u odgojno-obrazovnom radu, a njegova anonimnost garantira iskrenost roditelja. Upitnik je integrirani dio godišnjeg izvješća vrtića i na njemu se temelji unapređenje odgojne prakse u idućoj pedagoškoj godini. Odaziv roditelja je velik (u prosjeku ga vraća oko 75% roditelja što daje relevantnost dobivenim podacima). Provodimo ga desetak godina, prosječna ocjena = 4.8 .

Informiranje roditelja o događanjima u skupini/vrtiću, o napretku i postignućima djece

Odgojitelji s roditeljima dogovaraju koji oblik komunikacije im najviše odgovara i uz uobičajene oblike suradnje, svaka skupina razvija i neki od specifičnih načina. Individualni razgovori omogućuju roditeljima da dobiju potpuniju sliku o napretku i postignućima svog djeteta i dogovore s odgojiteljima strategije podrške za unapređenje razvoja. Roditelji zajedno s djecom i odgojiteljima uređuju dječje mape ili albume koji dokumentiraju djetetov napredak i ilustriraju djetetov život u obitelji i vrtiću. Odgojitelji pružaju roditeljima informacije putem kutića za roditelje u čijem uređenju aktivno sudjeluju i djeca, putem interneta ili grupnih časopisa za djecu i roditelje, a WEB-stranice vrtića također doprinose informiranosti roditelja o događanjima u vrtiću.

Oснаživanje roditeljske kompetencije i djelotvornosti stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece u obitelji

Roditelji u vrtiću mogu steći vrijedna iskustva za odgoj vlastite djece. Za roditelje djece jasličke dobi organiziraju se UNICEF-ove iskustvene radionice "Rastimo zajedno" za jačanje roditeljskih znanja, uvjerenja i ponašanja koja podržavaju ostvarenje djetetovih prava u obitelji i promiču rast i razvoj i djeteta i roditelja. Interaktivne radionice "Školica za djecu i roditelje" namijenjene su djeci školskim obveznicima i njihovim roditeljima kako bi proces pripreme za školu obogatili zanimljivim i zabavnim sadržajima. „Putujući kovčeg“ je jedan od autentičnih modela osnaživanja roditeljskih kompetencija: djeca iz vrtića odnose kući kovčežić s biranim igrama koje potiču zajedničko provođenje slobodnog vremena na zabavan i koristan način.

Ključni aspekt u razvoju ovog modela ima kontinuirano educiranje odgojiteljica i njihovo osnaživanje za rad s roditeljima, a to se odnosi na: osvješćivanje odgojiteljica o značenju dobre suradnje i dobiti za sve sudionike, podržavanje spremnosti odgojiteljica za građenje partnerskih odnosa s roditeljima u smislu uvažavanja roditeljskog mišljenja i podržavanja njihove uključenosti u odgojni proces, jačanje komunikacijskih vještina i drugih kompetencija važnih za rad s roditeljima, osnaživanje odgojiteljica za rad s roditeljima u delikatnim situacijama i jačanje vještina uspješnog rješavanja eventualnih problema i kriza, osvješćivanje individualnih obveza i odgovornosti roditelja i

odgojiteljica i područja zajedničkog dogovaranja, djelovanja i dijeljenja odgovornosti, razvoj osjetljivosti odgojiteljica za roditeljska prava na podršku u roditeljstvu.

Pokazatelji uspješnosti ovog modela

Povećana je angažiranost odgojiteljica na osmišljavanju specifičnih oblika suradnje, po mjeri roditelja i odgojiteljica, što rezultira dobrim odazivom roditelja. Poboľšana je međusobna informiranost odgojiteljica i roditelja o djeci što pridonosi boljem razumijevanju potreba djece, individualizaciji odgojnog pristupa, ranijem otkrivanju i pravovremenom pružanju adekvatne pomoći djetetu. Roditeljske procjene kvalitete rada vrtića u finalnom evaluacijskom upitniku su visoke, roditelji daju usmene preporuke drugim roditeljima da upišu dijete u naš vrtić. Problemi se pravovremeno i djelotvorno rješavaju tamo gdje su nastali, u skupini ili u vrtiću, malo je pritužbi roditelja na rad odgojitelja i vrtića u cjelini. Odgojitelji uvažavaju mišljenja roditelja iskazana u projekcijskim i evaluacijskim upitnicima i spremniji su za mijenjanje odgojne prakse temeljem dobivenih podataka, ideja, sugestija, primjedbi i prijedloga roditelja. Povećana je uključenost roditelja u odgojni proces (od planiranja, pripremanja materijala, rada s djecom, do vrednovanja uspješnosti) i njihovo zadovoljstvo sudjelovanjem što pokazuju njihovi pisani iskazi. Organiziraju se mnogobrojna raznovrsna događanja za roditelje i djecu, uz velik odaziv roditelja i dobru atmosferu u zajedničkim aktivnostima. Bolja je povezanost roditelja i van vrtićkog konteksta kroz obiteljska druženja. Roditelji imaju veću mogućnost dobivanja stručne potpore u obiteljskom odgoju i razvoju roditeljskih kompetencija, uz uvažavanje autentičnosti obiteljskog konteksta kroz pedagoško-psihološko i zdravstveno savjetovalište i interaktivne radionice za roditelje.

